

מבדקים

הוצאת יסוד

ערכת מבדקי הערכה

ערכת מבדקי ההערכה כוללת חמישה מבדקים המיועדים להערכה של השליטה בקריאה ובכתיבה בסיומו של כל אחד מחמשת החלקים הראשונים של ספר הלימוד. כל אחד מהמבדקים בוחן את הידע שנלמד באותו החלק ובחלקים שלפניו. למשל: המבדק הראשון בוחן את הידע על 11 האותיות שנלמדו בצירופי פתח/קמץ ושווא, והשני בודק את הידע על כלל האותיות בצירופי פתח/קמץ, שווא וחיריק. יש לשים לב שמבדקי ההערכה הם התרשמותיים בלבד, ואינם מבוססים על איסוף נתונים במחקר נורמות. העברתם מאפשרת למורה ללמוד על התקדמותו של כל תלמיד ותלמיד: לזהות ילדים שהתקדמותם מהירה, לאתר ילדים הנדרשים לתרגול נוסף לשם ביסוס וחזוק הידע, ולזהות ילדים המראים התקדמות אטית במיוחד, הדורשת תכנית הוראה אינטנסיבית. המשימות השונות שהמבדקים מציעים ואופן הערכתן מאפשרים לבחון אם הידע התבסס כהלכה, באופן חלקי או מצומצם, וכן לתאר תמונות שונות של ילדים, למשל: ילדים הנוטים לקריאה מהירה ולא מדויקת ולהפך או ילדים המתמודדים בהצלחה עם פענוח של מילים אך מתקשים יותר ברמת הטקסט. תיאור זה מאפשר למורה לבנות תכנית הוראה המתאימה לכל ילד וילד. מומלץ להשתמש בדפי התרגול שהתכנית מציעה, וכן להיעזר בהמלצות המופיעות במדריך למורה בנושא זה.

מבנה המבדק

כל מבדק כולל **שבע** משימות:

משימות 1-5 הן פרטניות ובודקות **קריאה קולית** של -

(1) רשימת צירופים

(2) רשימת מילים א - מילים שכיחות שנלמדו בחלק הנבדק

(3) רשימת מילים ב - מילים ברמת שכיחות בינונית, שחלקן הופיעו בחלק הנלמד וחלקן לא

(4) רשימת מילים ג - קריאה של מילים נדירות למדי

(5) טקסט

משימות 6 ו-7 יכולות להתבצע באופן פרטני או קבוצתי:

(6) קריאה דמומה של טקסט ומענה על שאלות

(7) הכתבה

העברת המבדק

הניחו את דף המשימה מול הילד, ולפני כל משימה אמרו לו מה עליו לעשות לפי ההוראות שיובאו להלן. במשימות 1-5 תעדו את ביצועיו לאורך המשימה, ובמשימות 6-7 לאחר סיומה. במשימות 1-5 סמנו בטבלות המעקב אם התלמיד קרא נכון את הפריט, ואם שגה - כתבו את שגיאתו. במשימות 6-7 היעזרו בטבלות המעקב לריכוז הנתונים.

הוראות ההעברה:

- **קריאה של צירופים:** עכשיו אראה לך אותיות מנוקדות ואבקש ממך לקרוא אותן בקול רם.
- **קריאה של רשימות המילים:**
 - **רשימות א ו- ב:** עכשיו אראה לך מילים ואבקש ממך לקרוא אותן בקול רם.
 - **רשימה ג:** עכשיו אראה לך עוד מילים, אבל אלה מילים שרוב הילדים אינם מכירים. קרא/י את המילים בקול רם.
- **קריאה קולית של טקסט:** עכשיו אראה לך סיפור. קרא/י את הסיפור בקול רם.
- **קריאה דמומה ושאלות:** קראו את הסיפור בשקט ולאחר מכן ענו על השאלות בדף.
- **הכתבה:** עכשיו אקריא לך/לכם משפטים. לאחר כל משפט אבקש ממך/מכם לכתוב מילה מתוך המשפט.

הערכת יכולות הקריאה והכתיבה¹

א. הערכה של קריאה קולית בצירופים, במילים ובטקסט - משימות 1-5

הערכת הקריאה הקולית היא על פי שני מדדים - (1) דיוק הקריאה ו- (2) קצב הקריאה או השטף שלה.

1. דיוק בקריאה קולית: הציפייה היא שהילד יראה שליטה בצירופים שנלמדו ובמילים הנוצרות מהם. לכן עליו לקרוא **באופן מדויק** את ה**צירופים** (יש לשים לב כי את סימן השווה אפשר לפענח בשתי דרכים ושתייהן נכונות, למשל: $m = e$ או m), את כל סוגי המילים (שכיחות, פחות שכיחות ונדירות) ואת הטקסט. אם הילד שוגה בקריאה, יש להבחין בין סוגים שונים של שגיאות דיוק כפי שיוצג להלן:

1 קריטריוני ההערכה מבוססים על הידע בדבר רכישת הקריאה וכתובה בכיתה א' שהוצג במבוא התאורטי.

- חוסר דיוק שאינו מסומן כשגיאה: חוסר דיוק הנובע מקריאה של מילים שהגייתן המקובלת בשפה הדבורה שונה מכתבן המנוקד, למשל: פענוח המילה בְּכִיתָה עם כ' דגושה או המילה מְצַנֵּחַ כ- מְצַנֵּחַ. חוסר הדיוק אינו מעיד בהכרח על העדר שליטה בקריאה, ולהפך - הוא עשוי להעיד על קריאה שהיא מתקדמת יותר².

- שגיאות קריאה קלות: למשל, קריאה של המשפט פלג הולך לבית הספר ללא ה' היידוע: פלג הולך לבית ספר.

- שגיאות קריאה בדרגת חומרה נמוכה: למשל, פענוח של מילה אחרת קיימת (חלודה במקום חול-דה), השמטת דגש במילה נדירה ולא מוכרת (אֶסְפֶּסֶת במקום אֶסְפֶּסֶת) או החלפת מילה בטקסט במילה קרובה מאוד (פלג לומד בכיתה א' במקום פלג תלמיד בכיתה א').

- שגיאות קריאה בדרגת חומרה גבוהה: פענוח לא לקסיקלי הנוצר מהחלפות בין אותיות (קלודה במקום חלודה), שיכול בין עיצורים (הדרוף במקום הרדוף), השמטות של אותיות (אֶפְסֶת במקום אֶסְפֶּסֶת), קריאה שגויה של הניקוד (מְצַנֵּחַ במקום מְצַנֵּחַ) וכד'. וכן, פענוח של מילה קיימת אבל מתוך ניחוש ולא קריאה (כי בחודש כסלו מדליקים אור במקום נרות) וכד'. מומלץ לתעד את השגיאות ולאפיינן: אם הקושי הוא בשליטה בתנועות, קושי בשליטה באותיות מסוימות, השמטה של אותיות, החלפה בין תנועות, שיכול אותיות, "קריאה מנחשת" וכד'.

2. קצב ושטף בקריאה קולית: הערכת הקצב או השטף של הקריאה מתבססת על תיאור ההתקדמות בפענוח הפונולוגי. לאורך כיתה א' רוב המילים מפוענחות בדרך הפענוח הפונולוגי (קריאה מצרפת), והציפייה היא שהפענוח הפונולוגי ייהפך מיומן יותר ויותר לאורך השנה, כלומר צירוף הצירופים למילה יהפוך יעיל ומהיר יותר. בתחילת כיתה א' הפענוח הוא מקוטע, ממושך והברתי, למשל: המילה סְרָטָן תפוענח כ- ס-ר-ט-ן, ובשלב מתקדמים יותר הפענוח הופך רציף יותר תוך צירוף של יחידות פונולוגיות גדולות יותר, למשל: סְרָטָן. חלק מהתלמידים מגיעים גם לפענוח המילה בשלמותה, בפרט כאשר מדובר במילים שכיחות המופיעות פעמים רבות בספר הלימוד, כמו המילה תְּלִמִּיד. ככל שהפענוח מיומן יותר כך מתאפשרת העלאה מהירה ויעילה יותר של משמעות המילה. הערכת קצב או שטף הקריאה היא התרשמותית בלבד, ויש להבחין בין המשימות השונות:

צירופים ורשימות מילים: הציפייה היא שקצב ושטף הקריאה ברשימת הצירופים ובשתי רשימות המילים השכיחות יהיה מהיר יותר, שוטף יותר ופחות מאומץ בהשוואה לקצב הקריאה של המילים הנדירות.

קריאה קולית של הטקסט: מומלץ להתרשם מהדרך שבה התלמיד מצרף את הצירופים לכדי מילה ואת המילים לכדי משפט - עד כמה הוא עושה זאת באופן מקוטע והברתי או לחילופין באופן רציף ושוטף יותר. כמו כן מומלץ להתרשם ממידת המאמץ וההתעייפות לאורך הקריאה, ומהתאמת הפרוזודיה ("מנגינה") לתוכן הטקסט ולסימני הפיסוק.

2 ראו במבוא התאורטי - 'המעבר לזיהוי אורתוגרפי ולטקסט הלא מנוקד'

ב. הערכה של הבנת סיפור בקריאה דמומה - משימה 6

הטקסטים לקריאה דמומה אינם מורכבים והם תואמים את רמת הקריאה שהילד אמור לשלוט בה. השאלות על הטקסטים פשוטות, ולכן הציפייה היא **לתשובות נכונות** המשקפות קריאה משמעותית.

ג. הערכת הכתיב במשימת ההכתבה - משימה 7

מטרת ההכתבה היא לבדוק את השליטה בקשר אות-צליל, ויש לזכור כי המשימה אינה בודקת את כתיב הניקוד, כלומר הידע על הניקוד לא נבדק בהכתבה, והילד אינו נדרש לנקד את המילים. הקריטריונים להצלחה בכתיבה הם: ייצוג כל העיצורים במילה, כתיבה של אותיות סופיות וייצוג התנועות באמצעות אותיות אהו"י. למשל: כתיבה של המילה **זיקוקים** כ- **זיכוקים** לא תיחשב שגיאה וכתיבה של המילה כ- **זיקים** או **זקקם** תיחשב שגיאה. הצלחה במשימת ההכתבה אינה דורשת דיוק באותיות הומופוניות, אבל ניתן לצפות לדיוק רב יותר בכתיב של אותיות הומופוניות במילים שכיחות מאוד שהופיעו פעמים רבות בספר הלימוד (למשל: **חתול**), או כתיב של אותיות תפקוד נפוצות (למשל: **ת' במילה מחבקת**).

דפי מעקב: רישום התגובות וריכוז הנתונים

לנוחות המורה ערכת מבדקי ההערכה כוללת:

1. דף מעקב כיתתי ובו לוח לריכוז הנתונים הכיתתי
2. דף מעקב אישי לכל תלמיד
3. דפי רישום תגובות עבור מבדקים 1-5

דפי רישום התגובות כוללים לוחות לחמש משימות הקריאה הקולית: צירופים, שלוש רשימות המילים וטקסט. לדפים אלה יש לצרף את דפי התגובות של הילד לשתי המשימות הנוספות שבהן הוא נדרש לכתוב: הבנה בקריאה דמומה והכתבה.

אופן רישום התגובות

דפי רישום התגובות: במשימות הקריאה הקולית מומלץ לסמן ✓ במקום שהתלמיד קרא נכון. אם שגה, מומלץ לכתוב בדיוק כפי שקרא. בקריאה קולית של טקסט מומלץ להקיף בעיגול את המילים ששגה בהן, ולכתוב מעליהן את האופן שבו קרא את המילה.

דפי ריכוז נתונים כיתתיים ואישיים: יש לציין את מספר הפריטים שבהם התלמיד שגה בכל משימה. במשימות הקריאה הקולית אין לסמן כשגיאה חוסר דיוק שהוגדר כלא שגיאה (ר' לעיל). במשימות ההכתבה יש להגדיר מילה כשגיאה על פי הקריטריונים המוגדרים לעיל. בדפי המעקב הכיתתיים מומלץ להוסיף בכל מבדק את מספר הפריטים בכל משימה (ראו בדפי המעקב האישיים), זאת על מנת להתרשם מכמות השגיאות ביחס למספר הפריטים.

הערכה איכותית במשימות השונות: ריכוז הנתונים הכיתתי והאישי מתייחס למדד הדיוק בלבד, ואין בו אפיון איכותי של סוגי השגיאות, וכן, אין בו התייחסות לקצב ושטף הקריאה. מומלץ לאפיין את שגיאות הקריאה של הילד ואת שגיאות הכתיב על פי הניתוח המוצג לעיל, וכן מומלץ להעריך באופן התרשמותי את קצב הקריאה ואת השטף שלה במשימות השונות על פי המתואר לעיל. דפי ריכוז הנתונים האישי וכן דפי רישום התגובות מייחדים מקום לרישום ההערכה וההתרשמות האיכותית, ובמידה שנדרש, לבניית תכנית הוראה להמשך.

הערכה כללית: בסופו של כל מבדק מומלץ לתת הערכה כללית ליכולות התלמיד, הנגזרת מביצועיו בכלל המשימות. להלן מוצעות 4 רמות התקדמות של התלמיד בקריאה ובכתיבה:

4 - התקדמות מהירה מאוד ביחס למצופה

3 - התקדמות בהתאם לתכנית

2 - התקדמות מעט אטית ביחס למצופה

1 - התקדמות אטית מאוד ביחס למצופה

כן מומלץ להתרשם מהתנהגותו הכללית של התלמיד במשימות הקריאה והכתיבה: אם הוא נוטה לקרוא לאט מאוד אך תוך הקפדה רבה על הדיוק או להפך - אם הוא נוטה לקרוא מהר מדי על חשבון הדיוק, ואף נוטה לנחש; אם הילד מבחין בשגיאותיו ואם הוא מתקן אותן; עד כמה משימות הקריאה והכתיבה מאומצות, אם הן מלוות בתסכול, אם הן מלוות בהיסוסים רבים, בחוסר ביטחון ובהתלבטויות וכיו"ב.

דף מעקב אישי

שם התלמיד _____

מבדק מס' 1 (תאריך בדיקה _____)

הכתבה	קריאה דמומה	קריאה קולית	רשימת מילים ג	רשימת מילים ב	רשימת מילים א	רשימת צירופים
(6)	(14)	(22)	(4)	(4)	(6)	(11)

הערות והערכה כללית:

הערות נוספות:

דף מעקב אישי

שם התלמיד _____

מבדק מס' 2 (תאריך בדיקה _____)

הכתבה	קריאה דמומה	קריאה קולית	רשימת מילים ג	רשימת מילים ב	רשימת מילים א	רשימת צירופים
(6)	(36)	(24)	(4)	(4)	(6)	(12)

הערות והערכה כללית:

הערות נוספות:

דף מעקב אישי

שם התלמיד _____

מבדק מס' 3 (תאריך בדיקה _____)

הכתבה	קריאה דמומה	קריאה קולית	רשימת מילים ג	רשימת מילים ב	רשימת מילים א	רשימת צירופים
(6)	(57)	(44)	(4)	(4)	(6)	(12)

הערות והערכה כללית:

הערות נוספות:

דף מעקב אישי

שם התלמיד: _____

מבדק מס' 4 (תאריך בדיקה _____)

הכתבה	קריאה דמומה	קריאה קולית	רשימת מילים ג	רשימת מילים ב	רשימת מילים א	רשימת צירופים
(10)	(66)	(54)	(5)	(10)	(10)	(12)

הערות והערכה כללית:

הערות נוספות:

דף מעקב אישי

שם התלמיד: _____

מבדק מס' 5 (תאריך בדיקה _____)

הכתבה	קריאה דמומה	קריאה קולית	רשימת מילים ג	רשימת מילים ב	רשימת מילים א	רשימת צירופים
(10)	(105)	(89)	(6)	(10)	(10)	(12)

הערות והערכה כללית:

הערות נוספות:

דפי רישום תגובות למבדק מס' 1

שם התלמיד: _____

אופן הקריאה	רשימת מילים א	אופן הקריאה	רשימת צירופים
	גִּמְד		שְׁ
	נִגְן		רְ
	שָׁנָה		גְּ
	הִדָּג		נְ
	אִמְרָה		דְּ
	שָׁאֵלָה		לְ
	רשימת מילים ב		תְּ
	נִשֵּׂר		מְ
	יִרְדָּה		אְ
	שִׁמְרַת		יְ
	שָׁאֲגָה		הְ
	נִשֵּׂר		
	רשימת מילים ג		
	רָשׁ		
	מָל		
	יָמָה		
	אָדָם		

דָּנָה יִרְדָּה לַיָּם. גַּם גֵּד יִרְדֵּד לַיָּם.

דָּנָה שָׁאַלָה אֶת גֵּד: רְאִיתְּ אֶת הַדִּיג?

אָמַר גֵּד: הַדִּיג שָׁם.

הַדִּיג דָּג אֶת הַדָּג.

מספר שגיאות (מתוך 22 מילים) _____

סוג השגיאות: _____

הערות, התרשמות ותכנית הוראה להמשך:

קריאה של צירופים: _____

קריאה של מילים: _____

קריאה קולית של טקסט: _____

הבנה בקריאה דמומה: _____

כתיב על פי הכתבה: _____

הערכה כללית: _____

רישום תגובות במבדק מס' 2

שם התלמיד: _____

אופן הקריאה	רשימת מילים א	אופן הקריאה	רשימת צירופים
	פִּיל		מ
	בֵּית		ב
	מִים		חי
	תֵּנִין		פ
	כְּבִשָּׁה		פ
	רְגָלִים		ק
	רשימת מילים ב		נ
	עֲקָרָב		ז
	שִׁחָה		כי
	אֲבִירִים		כ
	צְבִיטָה		תי
	רשימת מילים ג		שי
	סֶרְפָד		
	צְפִית		
	בָּזָה		
	שְׁעִיר		

וְרִדִית יִצְאָה לַגָּנָה.

היא שָׁתְלָה שְׁתִּילִים שָׁל תִּירָס.

הַבֵּיטָה וְרִדִית בַּשְּׁתִּילִים הָרַכִּים וְאַמְרָה: הַשְּׁתִּילִים

קִטְנִים מְדִי. הַשְּׁתִּילִים צְרִיכִים מַיִם.

היא הִשְׁקְתָה אֶת הַשְּׁתִּילִים וְשִׁמְחָה.

מספר שגיאות (מתוך 24 מילים) _____

סוג השגיאות: _____

הערות, התרשמות ותכנית הוראה להמשך:

קריאה של צירופים: _____

קריאה של מילים: _____

קריאה קולית של טקסט: _____

הבנה בקריאה דמומה: _____

כתיב על פי הכתבה: _____

הערכה כללית: _____

רישום תגובות במבדק מס' 3

שם התלמיד: _____

אופן הקריאה	רשימת מילים א	אופן הקריאה	רשימת צירופים
	שומרים		מ
	הורים		פּו
	תינוקות		ק
	לראות		ז
	חצוצרה		צ
	מכונת		כּו
	רשימת מילים ב		ט
	סלון		ב
	יונים		סו
	עופות		ו
	ארנבון		נו
	רשימת מילים ג		ח
	גורל		
	עני		
	ברקוד		
	פותחן		

אֹר הַלֵּךְ עִם מְשַׁפְּחָתוֹ לְחוּף הַיָּם.
אֹר בְּנָה אֲרָמוֹן. פָּתְאִם רָאָה דָּג קָטָן עַל הַחוּל, לִיד הַמַּיִם.
לָקַח אֹר אֶת הַדָּג וְשָׁם אוֹתוֹ בַּחֲזָרָה בְּתוֹךְ הַיָּם.
אֹר אָמַר: דָּגִים לֹא יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּלִי מַיִם.
חִיָּכָה אִמָּא וְאִמָּרָה: אֹר הֲצִיל אֶת הַדָּג. אֹר שָׁלַי מְצִיל.

מספר שגיאות (מתוך 44 מילים) _____

סוג השגיאות: _____

הערות, התרשמות ותכנית הוראה להמשך:

קריאה של צירופים: _____

קריאה של מילים: _____

קריאה קולית של טקסט: _____

הבנה בקריאה דמומה: _____

כתיב על פי הכתבה: _____

הערכה כללית: _____

רישום תגובות למבדק מס' 4

שם התלמיד: _____

אופן הקריאה	רשימת מילים א	אופן הקריאה	רשימת צירופים
	רְקֶפֶת		כֵּ
	מְגִבֵת		גֵּ
	קִצְפֵת		צֵ
	מְסֻרֶקֶת		טֵ
	מְתֻרְחֶצֶת		לֵ
	סוֹפֵר		נֵ
	נוֹבֵחַ		רוֹ
	תְּשֻׁרִי		חֵ
	בֵּית סֵפֶר		דֵ
	תְּחַפֵּשֵׁת		סֵ
	רשימת מילים ב		תֵי
	מְקַדְחָה		פֵי
	מְגֻרְפָה		רשימת מילים ג
	שְׁלֶכֶת		חֶצֶבֶת
	מְפַלְצֶת		מְזַמְרָה
	אֲרֻנֶבֶת		בוֹצֵר
	נִידָת		אֲסֻפֶּסֶת
	פְּלֶפֶל		רְפֻרְפֵת
	מְצַנֵחַ		
	מוֹלְדָת		
	מְבַצְבֵץ		

פֶּלֶג תִּלְמִיד כְּתָה א'. כָּל בִּקְר פֶּלֶג לֹבֵשׁ תִּלְבָּשֶׁת אַחֲדָה בְּצַבֵּעַ
תְּכֵלֶת, גֹּרֵב גְּרִבִּים, נֹעֵל נֶעְלִים, מְסַתְּרָק, מְצַחֲחַ שְׁנִים וְהוֹלֵךְ
לְבֵית הַסֵּפֶר.

בְּבֵית הַסֵּפֶר פֶּלֶג לֹמֵד שָׁפָה, חֲשָׁבֹן, מְחַשְׁבִּים וְגַם טָבַע. בְּבֵית
הַסֵּפֶר פֶּלֶג פּוֹגֵשׁ חֲבֵרִים וְחִבְרוֹת. פֶּלֶג אוֹהֵב לְלַמֵּד בְּבֵית הַסֵּפֶר
אֲבָל לְפַעֲמִים הוּא קָצָת מְתַגַּעֵעַ...

לְמִי פֶּלֶג מְתַגַּעֵעַ? פֶּלֶג מְתַגַּעֵעַ לְרַחֵל הַגְּנֵנֶת.

מספר שגיאות (מתוך 54 מילים) _____

סוג השגיאות: _____

הערות, התרשמות ותכנית הוראה להמשך:

קריאה של צירופים: _____

קריאה של מילים: _____

קריאה קולית של טקסט: _____

הבנה בקריאה דמומה: _____

כתיב על פי הכתבה: _____

הערכה כללית: _____

רישום התגובות במבדק מס' 5

שם התלמיד: _____

אופן הקריאה	רשימת מילים א	אופן הקריאה	רשימת צירופים
	שׁוֹעֵל		זְ
	תְּכִי		זו
	גוֹרִים		מְ
	לוֹחַ		קו
	כְּדוֹר		לְ
	רְקוּד		דְ
	בְּבוֹת		כו
	אֲרָכוֹת		שׁ
	תְּמוֹנוֹת		רו
	קְמָקוֹם		!
	רשימת מילים ב		טְ
	קְפָסָה		או
	חִלְדָּה		רשימת מילים ג
	גְּפָרוֹרִים		בוזוקי
	כְּלוֹב		מְחִסְפָּס
	מְתוֹקָה		פּוֹמְפִיָּה
	מְנַעוּל		אֲצִטְרָבֵל
	גְּלָה		הֲרָדוֹף
	שְׂמוּרָה		חֲבֵרְבוּרוֹת
	שְׂטוּיוֹת		
	מְמַשְׁקֶפֶת		

זָנְבוּ הַמַּפְאָר שֶׁל הַטּוֹס

לַטּוֹס הַזְכָּר יֵשׁ זָנָב מְפָאָר. מִדּוּעַ הַזָּנָב שָׁלוּ כָּל כֶּף גָּדוֹל וְצָבְעוֹנִי?
 הַטּוֹס הַזְכָּר מְשַׁתְּמֵשׁ בַּזָּנָב שָׁלוּ כִּדִי לְהַשְׁוִיץ. הוּא פּוֹרֵשׁ אֶת הַזָּנָב כִּדִי
 לְהִרְאוֹת לַטּוֹסָה כֶּמָּה הוּא יָפֵה.
 לַטּוֹסִים לּוֹקֵחַ שְׁנֵתִים כִּדִי לְפִתַח אֶת נּוּצוֹת הַזָּנָב הַיִּפֵּהפִיּוֹת שֶׁלָּהֶם.
 הֵם בּוֹקְעִים מִהֶבִּיצָה עִם זָנְבוֹת חוֹמִים קִטְנִטְנִים, אֲבָל שָׁעוֹת סְפוּרוֹת
 לְאַחַר מִכֵּן הֵם כֹּבְרִים מְסִתּוֹבְבִים וּמְשׁוֹיִצִים בַּזָּנְבוֹת הַחוֹמִים הַפְּצֻפוֹנִים
 שֶׁלָּהֶם. גַּם אֵצֶל עוֹפּוֹת אֲחֵרִים הַזְכָּרִים מְקַשְׁטִים יוֹתֵר מִהֲנִקְבוֹת.
 לְזָכָר שֶׁל הַצּוּפִית נּוּצוֹת הַזּוֹהָרוֹת בַּשֶּׁמֶשׁ. גַּם הַבְּרוֹז מְסוּג בְּרִכְיָה
 מִתְהַדָּר בְּנוּצוֹת צָבְעוֹנִיוֹת. אֲבָל כָּלֵם יוֹדְעִים שֶׁהַזָּנָב שֶׁל הַטּוֹס יָפֵה
 בְּמִיָּחָד.

על פי "האנציקלופדיה הראשונה שלי", עם פו
 הדוב וחברים, ציפורים, הוצאת ידיעות אחרונות, 2008.

מספר שגיאות (מתוך 89 מילים) _____

סוג השגיאות: _____

הערות, התרשמות ותכנית הוראה להמשך:

קריאה של צירופים: _____

קריאה של מילים: _____

קריאה קולית של טקסט: _____

הבנה בקריאה דמומה: _____

כתיב על פי הכתבה: _____

הערכה כללית: _____

הערכה של הבנת סיפור בקריאה דמומה – משימה 6

מוצע מחוון לתשובות במבדק 5 בלבד, שכן לנוכח שלב הקריאה המתקדם, השאלות על הטקסט מורכבות מעט יותר משאלות ההבנה במבדקים הקודמים.

מחוון לשאלות

לשאלה מס' 1

שלוש אפשרויות מבין אלה: 1. לשחק 2. לשחק בכדור 3. לשחק בתופסת 4. לשחק במחבואים
5. לאסוף אבנים ודברים מעניינים 6. לקפוץ בשלוליות 7. להתיז מים ולהירטב

לשאלה מס' 2:

לשחק בחוץ בימי חורף / לשחק בחוץ כשיורד גשם / לקפוץ בשלוליות

לשאלה מס' 3:

לקרוא בספר

לשאלה מס' 4:

תשובה נכונה: תשובה המתייחסת למשחק עם ההורים (למשל: כי הם רצו לשחק שוב עם אימא ועם אבא / כי היה להם כיף עם אימא ועם אבא).

תשובה חלקית: תשובה המתייחסת לכך שהם יאלצו להישאר בבית (למשל: כי הם לא יוכלו לשחק בחוץ, כי הם יישארו בבית).

תשובה שגויה – כל תשובה אחרת.

ערכת המבדקים

חלק 1

צירופים

1. פְּ

2. רְ

3. גְּ

4. נְ

5. דְּ

6. לְ

7. תְּ

8. קְ

9. אְ

10. יְ

11. הְ

רשימת מילים א

1. גַּמְד
2. נָגַן
3. שָׁנָה
4. הִדְג
5. אִמְרָה
6. שְׁאַלָה

רשימת מילים ב

1. נֶשֶׁר

2. יִרְדָּה

3. שְׁמֵרַת

4. שְׂאֵגָה

רשימת מילים ג

1. רֶשֶׁת
2. מֶלֶךְ
3. יְמֵה
4. אֲדָם

קריאה קולית של טקסט

דָּנָה יִרְדֶּה לַיָּם. גַּם גָּד יִרְדֶּה לַיָּם.

דָּנָה שֶׁאֵלֶּה אֶת גָּד: רְאִיתָ אֶת הַדִּיג?

אָמַר גָּד: הַדִּיג שָׁם.

הַדִּיג דָּג אֶת הַדָּג.

קריאה דמומה ושאלות

קראו וענו.

אֵילָה רֵאָתָה אֶת תְּמָר.

אֵילָה נִתְּנָה לְתִמְרֵי יָד.

שאלות

מִי רֵאָתָה אֶת תְּמָר? _____

מָה נִתְּנָה אֵילָה לְתִמְרֵי יָד? _____

דָּן רֵאָה דִּיג.

הַדִּיג דָּג דָּג.

שאלות

מָה רֵאָה דָּן? _____

מָה דָּג הַדִּיג? _____

1. דנה ראתה גמד.

כתבו **גִּמְד**.

2. גד נתן מתנה.

כתבו **מִתְּנָה**.

3. תמר שרה שיר.

כתבו **שָׁרָה**.

4. הנגר בנה מיטה.

כתבו **נֶגֶר**.

5. השדרן שידר ברדיו.

כתבו **שִׁדְרָן**.

6. איילה נתנה נשיקה לאימא.

כתבו **נִתְּנָה**.

חלק 2

צירופים

1. קְ
2. בְּ
3. חִי
4. פֹּ
5. פָּ
6. קָ
7. נְ
8. זֵ
9. כִּי
10. כֵּ
11. תִּי
12. שִׁי

רשימת מילים א

1. פִּיל
2. בַּיִת
3. מַיִם
4. תַּנּוּן
5. כְּבִשָּׁה
6. רַגְלִים

רשימת מילים ב

1. עֵקֶרְב
2. שִׁיחָה
3. אֲבִירִים
4. צְבִיטָה

רשימת מילים ג

1. סְרָפָד

2. צְפִית

3. בְּזָה

4. שְׁעִיר

קריאה קולית של טקסט

וְרִדִית יִצְאָה לַגָּנָה.

היא שָׁתְלָה שְׁתִּילִים שֶׁל תִּירָס.

הַבֵּיטָה וְרִדִית בַּשְּׁתִּילִים הַרְכִּים וְאָמְרָה: הַשְּׁתִּילִים

קִטְנִים מְדִי. הַשְּׁתִּילִים צְרִיכִים מֵיָם.

היא הִשְׁקְתָה אֶת הַשְּׁתִּילִים וְשָׁמְחָה.

קראו וענו.

ליאת ילדה צחקנית.

ראתה ליאת חצב בגנה ו... צחקה.

ליאת ראתה ילדה בהצגה ו... צחקה.

ראתה ליאת ספר במספריה ו... צחקה.

ליאת ראתה פרפר בשמים ו... צחקה.

אבל בלילה ליאת לא צחקה.

למה?

בלילה ליאת... נרדמה.

ענו.

מה ראתה ליאת וצחקה?

1. חצב בגנה

2.

3.

4.

למה ליאת לא צחקה בלילה?

הכתבה

1. דנה אכלה גלידה.

כתבו **גְּלִידָה**.

2. ניגבתי את הפה במפית.

כתבו **מַפִּית**.

3. שמרתי על אחותי.

כתבו **שְׁמֵרְתִּי**.

4. גד קרא ספרים.

כתבו **סְפָרִים**.

5. ראיתי ארנבים בחנות.

כתבו **אַרְנָבִים**.

6. האחות הזריקה זריקה.

כתבו **זְרִיקָה**.

חלק 3

צירופים

1. קְ

2. פּוֹ

3. קִ

4. זִ

5. צִ

6. פּוֹ

7. טִ

8. בִּ

9. סוֹ

10. יִ

11. נוֹ

12. חִ

רשימת מילים א

1. שוּמְרִים

2. הוֹרִים

3. תִּינוּקוֹת

4. לְרֵאוֹת

5. חֲצוּצָרָה

6. מְכוּנִית

רשימת מילים ב

1. סָלוֹן
2. יוֹנִים
3. עוֹפוֹת
4. אֶרְנָבוֹן

רשימת מילים ג

1. גוֹרֵל

2. עֲנִי

3. בְּרִקוּד

4. פּוֹתָחַן

אור הַלֵךְ עִם מְשַׁפְּחָתוֹ לְחוּף הַיָּם.

אור בְּנָה אֲרָמוֹן. פָּתָאם רָאָה דָּג קָטָן עַל הַחוּל, לִיד הַמַּיִם.

לָקַח אור אֶת הַדָּג וְשָׂם אוֹתוֹ בַּחֲזָרָה בְּתוֹךְ הַיָּם.

אור אָמַר: דָּגִים לֹא יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּלִי מַיִם.

חִיכָה אִמָּא וְאִמָּרָה: אור הִצִּיל אֶת הַדָּג. אור שָׁלִי מְצִיל.

קראו וענו.

יוסי הנגר יכול לבנות כל דבר:
מדפים, מטות, ארונות מטבח, כסאות ואף דלתות לחדרים.
פעם אחת באה רונית לנגריה.
רונית בקשה: יוסי, אתה יכול לבנות לי את פינוקיו?
לקח יוסי קרשים, לקח מסור וגם פטיש.
יצר ידיים, יצר רגלים, יצר פנים עם אף ארף.
אמר יוסי: רונית, הסתכלי. בניתי את פינוקיו.
שמחה רונית ואמרה: יוסי, אין כמוך!

ענו.

מי הנגר?

מה בקשה רונית מיוסי?

מה לקח יוסי?

למה רונית שמחה?

1. ההורים שומרים על הילדים.

כתבו **שומרים**.

2. הדבורה נותנת דבש.

כתבו **דבורה**.

3. בקיוסק מוכרים עיתונים.

כתבו **עיתונים**.

4. הלטאות זוחלות על האדמה.

כתבו **זוחלות**.

5. האישה ראתה את הילדון.

כתבו **ילדון**.

6. אחותי הגדולה שומרת עליי.

כתבו **אחותי**.

חלק 4

צירופים

1. כֵּי

2. גֵּי

3. יֵי

4. טֵי

5. לֵי

6. נֵי

7. רוֹי

8. חֵי

9. דֵי

10. סֵי

11. תֵי

12. פֵי

רשימת מילים א

1. רִקְפָּת
2. מִגְבַּת
3. קִצְפָּת
4. מְסַרְקָת
5. מְתַרְחֶצֶת
6. סוֹפֵר
7. נוֹבֵחַ
8. תְּשֻׁרִי
9. בֵּית סֵפֶר
10. תְּחַפְּשֶׁת

רשימת מילים ב

1. מְקַדְחָה
2. מְגַרְפָּה
3. שְׁלֶכֶת
4. מְפַלְצָת
5. אֲרֻנָּבַת
6. נִידָת
7. פְּלֶפֶל
8. מְצַנֵּחַ
9. מוֹלְדָּת
10. מְבַצֵּץ

רשימת מילים ג

1. חֶצֶבֶת
2. מְזִמָּה
3. בּוֹצֵר
4. אֶסְפָּסֶת
5. רְפָרְפֶת

פֶּלַג תִּלְמִיד כְּתָה א'. כָּל בִּקֵּר פֶּלַג לּוֹבֵשׁ תִּלְבָּשֶׁת אַחֲדָה
בְּצַבֵּעַ תְּכֵלֶת, גּוֹרֵב גְּרִבִּים, נוֹעֵל נְעָלִים, מְסַתֵּר, מְצַחֵץ
שָׁנִים וְהוֹלֵךְ לְבֵית הַסֵּפֶר.

בְּבֵית הַסֵּפֶר פֶּלַג לּוֹמֵד שְׂפָה, חֹשֵׁב, מְחַשְּׁבִים וְגַם טֹבֵעַ.
בְּבֵית הַסֵּפֶר פֶּלַג פּוֹגֵשׁ חֲבֵרִים וְחֲבֵרוֹת. פֶּלַג אוֹהֵב לְלַמֵּד
בְּבֵית הַסֵּפֶר אֲבָל לְפַעֲמִים הוּא קָצָת מְתַגַּעֵעַ...

לְמִי פֶּלַג מְתַגַּעֵעַ? פֶּלַג מְתַגַּעֵעַ לְרַחֵל הַגִּנָּת.

קראו וענו.

רקפת אוהבת את חדש תשרי. למה? כי בחדש תשרי חוגגים

את ראש השנה, ורקפת אוהבת ללקק דבש.

רקפת אוהבת את חדש כסלו. למה? כי בחדש כסלו מדליקים

ירות, אוכלים לביבות וגם מסובבים סביבונים. רקפת אוהבת

לסובב סביבונים.

רקפת אוהבת גם את חדש אדר. למה? כי בחדש אדר

מתחפשים, ורקפת אוהבת להתחפש לליצנית.

אבל החדש שרקפת הכי אוהבת הוא חדש טבת.

למה?

כי בחדש טבת רקפת נולדה.

ענו.

למה רַקֶּפֶת אוֹהֶבֶת אֶת חֲדָשׁ תִּשְׁרִי? _____

למה רַקֶּפֶת אוֹהֶבֶת אֶת חֲדָשׁ אֲדָר? _____

איזה חֲדָשׁ רַקֶּפֶת הֵכִי אוֹהֶבֶת? _____

מה קָרָה בְּחֲדָשׁ טִבֵּת? _____

הכתבה

1. קראתי ספר מרתק. כתבו **סֵפֶר**.
2. דני הוא חבר שלי. כתבו **חֵבֵר**.
3. לא מצאתי את הגרב האדום. כתבו **גֶרֶב**.
4. אבא מנגב את התינוק. כתבו **מְנַגֵּב**.
5. השומר עמד בפתח בית הספר. כתבו **שׁוֹמֵר**.
6. הסופר מאיר שלו כתב את הספר קרמר החתול. כתבו **סוֹפֵר**.
7. אני אוהב לאכול שסק. כתבו **שֵׁסֶק**.
8. ניגבתי ידיים במגבת. כתבו **מְגַבֵּת**.
9. אמא מחבקת את הילדה. כתבו **מַחְבֵּקֶת**.
10. לפני ארוחת העשר המורה מברכת אותנו ואומרת: בתיאבון. כתבו **בְּתֵאֲבוֹן**.

צירופים

- 1. יָ
- 2. זוּ
- 3. קֶ
- 4. קוּ
- 5. לֶ
- 6. דֶ
- 7. כוּ
- 8. שֶׁ
- 9. רוּ
- 10. יֵ
- 11. טֶ
- 12. אוּ

רשימת מילים א

1. שוּעַל
2. תְּכִי
3. גוּרִים
4. לוּחַ
5. כְּדוּר
6. רְקוּד
7. בְּבוֹת
8. אֲרָכוֹת
9. תְּמוּנוֹת
10. קְמָקוּם

רשימת מילים ב

1. קִפְסָה
2. חִלְדָּה
3. גְּפָרוּרִים
4. כְּלוּב
5. מְתוּקָה
6. מְנַעוּל
7. גְּלָה
8. שְׁמוּרָה
9. שְׁטוּיוֹת
10. מְמַשְׁקֶפֶת

רשימת מילים ג

1. בּוּזָקִי
2. מְחִסְפָּס
3. פּוּמְפִיָּה
4. אֶצְטְרָבֶל
5. הֶרְדּוּף
6. חֶבְרָבוּרוֹת

זָנְבוּ הַמְּפָאָר שֶׁל הַטֹּס

לַטֹּס הַזָּכָר יֵשׁ זָנָב מְפָאָר. מִדּוּעַ הַזָּנָב שָׁלוּ כָּל כֶּף גָּדוֹל וְצָבֵעוֹנִי?
הַטֹּס הַזָּכָר מִשְׁתַּמֵּשׁ בַּזָּנָב שָׁלוּ כְּדֵי לְהַשְׁוִיץ. הוּא פּוֹרֵשׁ אֶת הַזָּנָב כְּדֵי
לְהִרְאוֹת לַטֹּסָה כִּמְהָ הוּא יָפֵה.
לַטֹּסִים לּוֹקֵחַ שְׁנֵתִים כְּדֵי לְפַתַּח אֶת נּוֹצוֹת הַזָּנָב הַיְפֵהפִיּוֹת שֶׁלָּהֶם. הֵם
בּוֹקְעִים מֵהֵבִיצָה עִם זָנְבוֹת חוֹמִים קִטְנִיטְנִים, אֲבָל שָׁעוֹת סְפוּרוֹת לְאַחַר
מִכֵּן הֵם כֹּבֵר מִסְתוֹבְבִים וּמִשְׁוִיְצִים בַּזָּנְבוֹת הַחוֹמִים הַפְּצֻפּוֹנִים שֶׁלָּהֶם.
גַּם אֲצֵל עוֹפוֹת אֲחֵרִים הַזָּכָרִים מְקַשְׁטִים יוֹתֵר מֵהִנְקָבוֹת. לַזָּכָר שֶׁל
הַצּוֹפִית נּוֹצוֹת הַזּוֹהָרוֹת בְּשֶׁמֶשׁ. גַּם הַבְּרוֹז מְסוּג בְּרִכְיָה מִתְהַדֵּר בְּנוֹצוֹת
צָבֵעוֹנִיּוֹת. אֲבָל כָּלֵם יוֹדְעִים שֶׁהַזָּנָב שֶׁל הַטֹּס יָפֵה בְּמִיָּחָד.

על פי "האנציקלופדיה הראשונה שלי", עם פו
הדוב וחברים, ציפורים, הוצאת ידיעות אחרונות, 2008.

קראו וענו.

יום חרף בבית

אחותי לבי ואני אוהבים לשחק יחד. אנחנו אוהבים לצאת החוצה לחצר ולשחק במשחקי כדור, במחבואים, בתופסת או סתם לאסוף אבנים ודברים מעניינים. במיוחד אנחנו אוהבים ימי חרף גשומים שבהם אנחנו קופצים בתוך השלוליות, מתיזים מים ונרטבים. יום חרף אחד ירד גשם חזק, והיה קר מאוד. לא יכלנו לצאת החוצה לשחק. ישבנו בבית והשתעממנו. אמא הציעה שנבנה בלגו, אבל לא רצינו. אבא הציע שנקרא ספר וענינו לו: "לא עכשו, נקרא מאחר יותר". המשכנו לשבת משעממים ועצובים. ואז, אבא ואמא הציעו לשחק אתנו בקלפים. שמחנו על הרעיון ושחקנו כלנו ביחד. היה לנו כל כך נחמד שחשבנו שאולי כדאי שגם מחר ירד גשם חזק ולא נוכל לשחק בחוץ.

ענו.

1. כתבו שלשה דברים שהילדים אוהבים לעשות ביחד:

א.

ב.

ג.

2. מה הילדים אוהבים במיוחד?

3. מה הציע אבא לילדים לעשות כשהם השתעממו?

4. בסוף הספור כתוב: "חשבנו שאולי כדאי שגם מחר ירד גשם

חזק". למה הילדים חשבו כך?

הכתבה

1. מצאנו ברחוב חתול קטן ורעב. כתבו **חַתוּל**.
2. קראנו בכיתה את הספר "המפוזר מכפר אז"ר". כתבו **מְפֻזָּר**.
3. אחותי הקטנה אוהבת מאוד לשחק בקוביות. כתבו **קְבוּיּוֹת**.
4. אני אוהב מאוד שיעור ציור. כתבו **צִיּוּר**.
5. בחנוכה אוכלים סופגנייה חמה ומתוקה. כתבו **סּוּפָּגְנִיָּה**.
6. בחג העצמאות ראינו זיקוקים. כתבו **זִיקוּקִים**.
7. המורה לא הגיעה היום לכיתה כי היא מצוננת. כתבו **מְצַנָּנֶת**.
8. במופע הקרקס הגדול ראינו לוליין על חבל. כתבו **לוּלִיִּין**.
9. הילדים העליבו את תמר וקראו לה: את ממושקפת! כתבו **מְמוֹשְׁקֶפֶת**.
10. בארוחת הערב קיבלנו תותים לקינוח. כתבו **קִינוּחַ**.